

Samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven, het kan!

Dit was de titel van een van de lezingen op de dag van de openbare ruimte. De behoefte aan samenwerking vanuit de branche en vanuit de onderwijsinstellingen om te komen tot praktijkgericht onderwijs werd hier toegelicht. Ton Bouwens van Helicon Eindhoven en Jeroen Zijlmans, onderwijsconsulent VHG, laten aan de hand van het project BBL-Treeworker zien wat de mogelijkheden zijn.

Auteur: Annemiek van Loon

Boomverzorging maakte tot enkele jaren geleden geen deel uit van het reguliere mbo-onderwijs. Jonge mensen die een carrière in de boomverzorgingssector ambieerden moesten de weg volgen van een opleiding in een aanpalende sector (hovenier, groenvoorziening of bos- en natuurbeheer). Na het behalen van hun diploma konden zij via cursus- en contractonderwijs hun ETW-certificaat behalen. Met de komst van de opleiding BBL Treeworker is daar een eind aan gekomen.

BBL

Op dit moment loopt de leerlijn nog binnen de opleiding bos- en natuurbeheer (een officiële MBO opleiding). De boomverzorgers zitten echter in een eigen klas met uitsluitend boomverzorgers. De vakinhoudelijke lessen zijn afgestemd op de eindtermen voor de ETW-er. Deze lessen omvatten gastlessen van specialisten uit het werkveld, excursies en praktijklessen. Hiermee is de opleiding dusdanig 'boomgericht' ingekleed dat de leerlingen na het behalen van hun mbo-diploma rechtstreeks door kunnen naar het IPC om op te gaan voor hun European Tree Worker-examen.

Zoals blijkt uit de naam, is het een BBL-opleiding; gemiddeld werken de leerlingen vier dagen in de week bij hun werkgever en gaan ze een dag per week naar school. Populair gezegd is dit een win-win-situatie. Jongeren volgen een officiële mbo-opleiding. Tot je achttiende blijf je immers leerplichtig. De overheid neemt een groot deel van de kosten voor haar rekening en er worden leerlingen opgeleid waar veel vraag naar is vanuit de sector.

Vanuit bedrijven wordt vaak kritisch gekeken naar reguliere opleidingen

Erkende opleiding

De treeworker-opleiding draait in Houten, Apeldoorn en Eindhoven al sinds enkele jaren op volle toeren. André Hillebrand, vakdocent bij Helicon Apeldoorn hierover: 'Een BBL-opleiding is uitermate geschikt voor de doeners, en dat zijn de meeste boomverzorgers. Je kunt dus

direct aan de slag en werkt bovendien aan een mbo niveau 3-diploma. Ook wordt de opleiding gevolgd door meer ervaren werknemers die zich willen omscholen tot boomverzorgers of zich willen doorontwikkelen tot niveau drie.' Door de opleiding op een beperkt aantal locaties aan te bieden ontstaan er klassen met uitsluitend boomverzorgers. Ervaringen uit de dagelijkse praktijk worden onderling uitgewisseld wat enorm motiverend werkt voor de leerlingen.

Bedrijven draaien mee

Vanuit bedrijven wordt vaak kritisch gekeken naar reguliere opleidingen. Worden binnen de lessen de nieuwste ontwikkelingen wel gevolgd? Weten de leraren wel wat er werkelijk speelt in de branche en binnen de bedrijfsvoering? Op hun beurt willen de onderwijsinstellingen ook een breed draagvlak bij de bedrijven. Jeroen Zijlmans, van de VHG: 'Het volgen van een opleiding is meer dan het zo snel mogelijk halen van het ETW-certificaat. Bij het bedrijf moet er volledig commitment zijn om de werknemer op de werplek te laten leren. Daarom is met behulp van

Jeroen Zijlmans, VHG.

André Hillebrand, vakdocent bij Helicon Apeldoorn.

een BIB-subsidie geïnvesteerd in de samenwerking tussen de scholen en de bedrijven. Twaalf bedrijven werken al bijna drie jaar samen met de drie onderwijsinstellingen aan een sterke, voor de branche waardevolle opleiding.'

Door de opleiding op een beperkt aantal locaties aan de bieden ontstaan er klassen met uitsluitend boomverzorgers

Teach the teacher

Omdat de leerling 80% van zijn opleiding op het bedrijf volgt, wordt de directe begeleider geschoold in het coachen en instructie geven. Dit gebeurt op praktijkopleidersbijeenkomsten. Door Aequor wordt het didactische deel verzorgd en afgesloten met een Aequor-certificaat. Verder wordt er uitgewisseld tussen de bedrijven en de onderwijsinstelling over actualiteiten, maar ook over praktijkarrangementen. Zo kan een Treeworker-klas aansluiten bij een unieke boomverplanting of kan een snoeiklus worden ingezet

als praktijkles of examen. Dit nauwe contact tussen de school en het bedrijf leidt vaak ook tot de inzet van een gastdocent vanuit een bedrijf. Voor gastdocenten geldt hetzelfde als voor de begeleider op het bedrijf, een goede vakman is nog geen goede leermeester. Daarom is ook voor de gastdocenten een didactische cursus gegeven.

Elkaar scherp houden

Op alle drie de locaties staan vakdocenten aan het roer die diep geworteld zijn in de boomverzorging. Door de regelmatige leerlingbezoeken weten zij wat er speelt op de bedrijven. Om de relatie met de bedrijven te verdiepen en de bekendheid met boomverzorging binnen de onderwijsinstellingen te vergroten worden docentexcursies georganiseerd. De vakdocent nodigt Helicon- en Wellant-collega's uit voor een themareis op een bedrijf. Inmiddels zijn er excursies geweest over certificeringen, boomonderzoek, ziekten en plagen en boomverplantingen.

Annemiek van Loon is ZZP'er en schreef het artikel vanuit de rol van projectleider van het project BBL-Treeworker.